

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Münchener medizinische Wochenschrift, 1930, No. 28.

E. K. FREY. *Zur Deutung der reaktiven Hyperämie.* — Voordracht. FREY bespreekt de rol, die het vaatverwijdende hormoon bij het tot stand komen der reactieve hyperaemie speelt.

C. VÖLCKERS und A. RÖBBELEN. *Zur Scharlachprophylaxe durch Schutzimpfung. Praktische Erfahrungen an einer Heilstättenepidemie.* — Door passieve immuniseering der bij deze epidemie niet aangetaste kinderen met 10 cM³ heilserum van BEHRING gelukte het de epidemie onmiddellijk tot staan te brengen. Daarbij spoten schrijvers deze kinderen alle tevens in met 1 cM³. vaccin van GABRITSCHESKY, waardoor bij 64 pCt. de positieve reactie van DICK negatief werd. Daar de immuniteit door het serum slechts 2½ week duurt, was het noodig de kinderen met positieve reactie van DICK na 18 dagen nog eens met serum te behandelen.

W. KRANTZ. *Grundsätzliches zur experimentellen Syphilis. I. Der „reine Pallidastamm“. II. Der Nachweis eines Antikörpers gegen die Spirochaete pallida.* — KRANTZ wijst op het noodzakelijke en de moeilijkheid van het verkrijgen van een zuiveren stam van spirochaete pallida, die nog niet onder invloed van antilichamen is gewijzigd, voor het experimenteele syphilisonderzoek. Het gelukte hem in vitro antilichamen tegen deze spirochaete aan te toonen.

M. GUNDEL und H. LINDEN. *Ueber Speiseeisuntersuchungen.* — Schrijvers verkregen bij het onderzoek van een groot aantal ijssoorten op bacteriën zeer ongunstige uitkomsten, in het bijzonder een hoog gehalte aan colibacillen. Daar dergelijk ondeugdelijk ijs reeds herhaaldelijk tot epidemieën van paratyphus leidde, dringen zij aan op staatscontrôle van den ijshandel, zooals die reeds in Nederland bestaat.

H. LINDEN. *Beiträge zur Frage der Nahrungsmittelvergiftungen mit besonderer Berücksichtigung der Kieler Lehre und der Bekämpfung des Paratyphus in Baden.* — De leer van Kiel, volgens welke in de paratyphusgroep de paratyphus-B-bacil en de bacillus enteritidis Breslau epidemiologisch, cultureel en klinisch scherp gescheiden moeten worden, onderschrijft LINDEN geheel, al leveren uitzonderingsgevallen somtijds moeilijkheden op, waarvan voorbeelden beschreven worden. Mededeeling van gevallen van meningitis, etterige cholecystitis enz., veroorzaakt door den bacillus enteritidis.

L. BÖHLER. *Osteochondritis dissecans und Unfall.* — BÖHLER weerlegt de mogelijkheid van samenhang tusschen trauma en osteochondritis dissecans. Hij houdt deze voor een ziekte op zichzelf en wijst op haar veelvuldig voorkomen in bepaalde streken en haar ontbreken in andere (evenals bijv. osteomalacie). Hij denkt aan invloeden van bodem, water enz.

J. AMMERSCHLÄGER. *Die Bedeutung des „Häutchens“ im Liquor cerebrospinalis für die Diagnose der Meningitis tuberculosa.* — Naar aanleiding van waarnemingen bij 3 genezen gevallen van epidemische meningitis wijst AMMERSCHLÄGER erop, dat dit vliesje niet alleen bij tuberculeuse meningitis voorkomt, doch ook in het tijdperk van verbetering van elke etterige meningitis kan voorkomen.

O. THOMSEN. *Der Unterschied in dem Verhalten der beiden menschlichen A-Blutgruppen (A und A') gegenüber Anti-A-Lysin (in O- und B-Sera).* — Tegenover Anti-A-serum met bepaald lysinegehalte verhouden zich de A- en A'-bloedlichaampjes verschillend. De A-bloedlichaampjes worden niet of zwak geagglutineerd, worden echter min of meer volkomen opgelost. Het A'-bloed wordt sterk geagglutineerd, haemolyseert echter niet of voor een klein deel. Bij 37° wordt dit verschil grootendeels opgeheven.

G. DIREKTOROWITSCH. *Beachtenswerter neurologischer Befund nach einer Luminalvergiftung.*

F. MAINZER. *Zur Frage des Kochsalzersatzes bei Nierenkranken (nach Versuchen mit „Hosal“).* — Uit onderzoekingen van de nierfunctie na toediening van hosal

blijkt, dat dit evenals keukenzout voor de zieke nier een belasting oplevert. De zieke nier is niet in staat het uit hosal in de stofwisseling ontstaande bicarbonaat te concentreren.

E. RITTER VON SEUFFERT. *Was kann man auch Laien klarmachen zur Förderung des Selbststillens?*

G. SEIFFERT. *Das Nichtstillen in Bayern, seine Ursachen und seine Bekämpfung.*

E. SECKENDORF. *Der Krankheitsname Syphilis. (Zur Erinnerung an seine vierhundertjährige Existenz).*

La Presse médicale. 1930. No. 55.

M. CHIRAY et P. AMY. *De quelques hémorragies gastro-duodénales mal connues en particulier dans les pérviscérités digestives et les troubles du transit colique.* — Bij ontstekingsprocessen in de rechter fossa iliaca, in het bijzonder na appendicitis-operaties, ontstaan niet zelden adhaesies om het duodenum, welke periduodenitis kan leiden tot congesties en haemorrhagische ontsteking van het duodenum, welke de oorzaak van bloedingen van maag en duodenum kunnen worden. Appendectomie of losmaking der adhaesies kunnen den toestand verbeteren, doch wakkeren ook dikwijls de perivisceritis aan. Ook chronische stasis in het colon, vooral het dolichocolon, kan tot een congestieve duodenitis en bloedingen leiden. Door verscheidene ziektegeschiedenissen worden deze feiten verduidelijkt.

P. HAUDUROY. *Le cycle évolutif du bacille d'EBERTH et des bacilles paratyphiques.* — Zoowel in vitro als in vivo heeft HAUDUROY aangetoond, dat typhus- en paratyphusbacillen onder invloed van bacteriophagen over kunnen gaan in een onzichtbaren filtreerbare vorm en daarna weder langs abnormale tusschenvormen in den classieken vorm. Bij typhus komt deze filtreerbare vorm in het bloed voor aan het begin der ziekte, in de ontlasting aan het einde der ziekte; HAUDUROY nam 4 gevallen waar van septichaemie door dit filtreerbare virus, waarbij het ziektebeeld eenigszins geleek op dat van griep. Ook in besmet drinkwater kon hij dezen vorm aantoonen. Bespreking van het klinisch en epidemiologisch belang dezer bevindingen.

La Presse médicale. 1930, No. 56.

B. DESPLAS et J. DALSACE. *Les biles noires.* — Naar aanleiding van 5 gevallen wordt een ziektebeeld beschreven, gekenmerkt door digestiestoornissen, psychische afwijkingen (asthenie, depressie enz.) en anatomisch door uitzetting, verdikking en verlangzaamde lediging der galblaas, welke een zeer donker gekleurde gal bevat. Deze verkleuring ontstaat niet in de galblaas; de gal wordt zoo donker door de lever afgescheiden, wij hebben te doen met een lever- of humorale aandoening. Zij geneest na operatieve draineering der galblaas, zoo noodig gepaard met een medicamenteuse en hydrominerale behandeling. Bij de draineering treft het, dat de nachtgaleel veel donkerder van kleur is dan de daggal. Uitvoerig worden de afwijkingen, die in de gal gevonden worden, besproken.

A. FEIL. *Contribution à l'étude des pneumoconioses professionnelles.* — FEIL deelt de soorten stof, die voor het ontstaan van pneumoconiosen in aanmerking komen, in in actieve (toxische, infectieuse, caustische), scleroseerende en inactieve. Alleen de laatste twee kunnen echte pneumoconiosen veroorzaken en van de laatste alleen de harde, wondende. Als zoodanig bespreekt hij de silicose, de anthracose, de siderose en de schistose. Feitelijke is de silicose de eenige echte pneumoconiose, daar silicium en zijn verbindingen de eenige stoffen zijn, waarvan de inademing longsclerose kan veroorzaken.

R. RIVOIRE. *Le virus de la sclérose en plaques.* — Literatuuroverzicht.

P. SMIT.

Wiener klinische Wochenschrift. 1930, No. 25.

Originalabhandlungen. F. HAMBURGER. *Ueber die Ausbildung des Mediziners in der Kinderheilkunde.* — Intreerede als hoogleeraar aan de Weenske hoogeschool. De nadruk wordt gelegd op het groote nut van het policlinische onderwijs, waarbij kinderen met allerlei ziekten (ook huidziekten, infectie- en zenuwziekten) zich aanmelden en men met eenvoudige middelen snel tot een diagnose moet komen.

H. HÖRTNAGT. *Ueber das Verhalten des Pulses bei Erstbesteigungen in den Bergen von Bolivia.* — Bij het beklimmen van de Andes in Bolivia werd gestegen tot 6400 Meter door vijf onderzoekers, wisselende van 23 tot 55 jaar. De polsversnelling en het moeheidsgevoel was zeer sterk afhankelijk van de training en de voeding. De laatste en hoogste beklimmingen slaagden reeds beter dan de eerste, na slechts één maand oefening.

H. BIX. *Ueber zerebral bedingte Acetonurie.* — Bij vier personen, die een in de hersenkamers doorbrekende hersenbloeding hadden, werd reeds enkele uren na de bloeding een vrij belangrijke acetonurie gevonden. Daar geen andere oorzaak voor de acetonurie was aan te wijzen, wordt een cerebrale oorsprong aangenomen bijv. door prikkeling van een centrum, dat de intermediaire stofwisseling regelt.

K. URBAN. *Bericht über eine verschluckte Gabel, die durch Gastrostomie entfernt wurde.* — Bij dezelfde patiënt werd in Juni 1928 een lepelsteel en een schroef door laparotomie uit den darm verwijderd, in October 1928 vier lepelstelen, in April 1929 een haakpen uit de urineblaas en eindelijk in October 1929 een geheele vork uit de maag. Daarna werd zij geplaatst in een krankzinnigengesticht.

F. KESSLER. *Ueber die Wirkung des Cholins auf die Blutzellregeneration.* — Om na te gaan, waarop de gunstige werking van het leverdiët bij pernicieuse anaemie berust, is bij een aantal patiënten choline (en kathesin) per os gegeven; in hoeveelheden van drie tot viermaal 0.2 gram toegediend volgt een vermeerdering van het aantal roode bloedlichaampjes en verbetering van eetlust en algemeenen toestand.

H. OGRINZ. *Ueber die Möglichkeit der Verhütung der postvaccinalen Encephalitis.* — Een voorstel om na de vaccinatie een bedrust van ongeveer 3 weken voor te schrijven en zulks naar aanleiding van een waarneming bij varicellen, waarbij na afloop van de koortsperiode inspanning leidt tot stoornissen als koorts, zweeten enz.

H. DEUTSCH. *Zur Behandlung des Ulcus cruris.* — Aanbeveling om bij slecht genezende beenzweeren elk als vreemd lichaam prikkelend verband achterwege te laten, doch de wond af te sluiten met een zooveel mogelijk luchtdichtsluitende celluloid plaat. Is dit nog onvoldoende, dan wordt de wond gevuld met negocoll (d.i. een hydrocolloïde massa) en het indrogen hiervan belet door het te dekken met gesmolten paraffine.

J. NOVAK. *Ueber Infantilismus. Hypoplasie and verwandte Zustände im Bereiche der weiblichen Genitale.* — Voordracht van den artsencursus.

B. LIPSCHÜTZ. *Die dritte internationale Krebsconferenz der „Leeuwenhoek-Vereeniging“ in Paris 18 und 19 März 1930.*

Richtlinien für die Praxis. E. WESSELY. *Lebenswichtige Komplikationen bei Angina.*

Wiener klinische Wochenschrift. 1930, No. 26.

Originalabhandlungen. P. KORTEWEG. *Zur Frage des Gametengehaltes bei verschiedenen Plasmodienstämmen und ihres Rückganges bei mehreren Menschenpassagen.* Op verzoek van VON WAGNER JAUREGG heeft KORTEWEG nagegaan of de ent-malaria na veelvuldige passages door den mensch het vermogen tot vorming van gameten min of meer verliest. Twee Weenske stammen, één vele malen overgeënt, één slechts weinige malen gaven een duidelijk verschil in aantal gameten en zulks ten nadeele van den veel overgeënten stam. Contrôle met Amsterdamsche stammen van verschillende oorsprong (en kunstmatige steekmalaria met een stam uit Madagascar) bevestigde deze uitkomst niet, zoodat die vermindering in gametenvorming in Weenen niet met zekerheid aan de vele passages mag toegeschreven worden en misschien alleen een stamverschil de oorzaak is.

O. STRACKER. *Arthritis deformans und innere Sekretion.* — Door middel der reactie van ABDERHALDEN werd nagegaan van welke organen afbrekingsproducten in het serum voorkwamen bij lijdens aan arthritis deformans. Naar veelvuldigheid gerangschikt waren dit: corpus luteum, thymus, parathyroïdea, epiphyse, ovarium, hypophyse, pancreas en thyroïdea. Aannemende, dat de afbraak samengaat met een dysfunctie van het orgaan werden de lijdens behandeld met orgaanpraeparaten van corpus luteum, thymus en parathyroïd en zulks met niet onbevredigend gevolg.

H. CHIARI. *Zur Frage der Entstehung von Leberabszessen auf rückläufig-embolischem Wege.* — Eenigen tijd na een appendectomie ontstond links in den onderbuik een buikwandabsces (actinomycose), waarop volgde een thrombophlebitis van de vena hypogastrica, ontsteking van de vena cava en vena hepatica met multiple leverabscessen.

A. BRATUSCH-MARRAIN. *Weitere Erfahrungen mit der Magnesiumbehandlung des Tetanus neonatorum.* — Ter aanbeveling van deze behandeling worden 10 gevallen van tetanus neonatorum medegedeeld waarvan 4 genazen door inspuiting van serum en 8 pCt. magnesiumsulfaat, dit laatste vijf- tot zevenmaal daags in hoeveelheid van 5 cM³.

E. KLEMPERER. *Versuch einer Behandlung von Angstzuständen durch Natriumthiosulfat.* — Een voorloopige mededeeling van de gunstige werking van natriumthiosulfaat, intraveneus 0.7 gram opgelost in 20 aq. bij angsttoestanden.

R. GÖDEL. *Behandlung der perniziösen Anaemie mit Ventraemon (Magenpräparat).* — Beschrijving van twee patiënten, die met gunstig gevolg met ventraemon behandeld werden. De achylie bleef onbeïnvloed.

F. ZOLLNER. *Ueber Phlegmonenbehandlung mit Thempsaline.* — Thempsaline is een praeparaat, waarin verschillende aetherische oliën en harsen voorkomen; het wordt intraveneus ingespoten 10 mgr. per K.G. lichaamsgewicht en geeft geen hinderlijke bijwerking, behoudens een verhoogden hoestprikkel. Tijdig ingespoten oorzaakt het resorptie van tot ettervorming drijgende infiltraten.

E. RUFF. *Die Vorgänge in der Wirtschaftlichen Organisation.*

Richtlinien für die Praxis. O. WELTMANN. *Was kann man aus dem spez. Gewicht des Harnes für die Diagnose entnehmen.*

WAGNER VON JAUREGG. Professor EMIL REDLICH. Nekrologie van den neuroloog E. REDLICH 1866—1930.

J. ED. ST.

Il Policlinico 1930. No. 21.

GIOVONNI BORRONSO. *Su di un caso di nefrosi cronica complicata da amiloidosi del rene, milza e fegato.* — Beschrijving van een geval van chronische nephritis met amyloïdose niet alleen van de nier, maar ook van de milt en van de arteria hepatica.

T. SILVESTRI. *A proposito della terapia delle tubercolosi chirurgiche.* — Een beschouwing over de behandeling van chirurgische tuberculose met endoveneuse inspuiting van 10 cM³ van een 10 pCt. oplossing van chloorcalcium. SILVESTRI meent dat de hypercalcificatie de voornaamste factor is bij elke therapie van chirurgische tuberculose. Hij geeft echter de voorkeur aan intramusculaire inspuitingen. Onoplosbare calciumzouten kunnen op die wijze in kleinere doses tot een hoeveelheid gezamenlijk van 3 à 4 gram ingespoten worden, mits de zouten gesuspendeerd zijn in een suikeroplossing.

Il Policlinico 1930, No. 22.

E. FIORINI. *Sulla terapia della ritenzione di urina postoperatoria.* — Ter bestrijding van de urineretentie na een operatie werden verschillende middelen beproefd. Inspuiten in de blaas van 20 pCt. boorzuur glycerine prikkelde te veel. Endoveneuse inspuitingen van urotropine waren onwerkzaam. Die van chloorcalcium waren het wel, maar gaven aanleiding tot verschillende klachten. Het werkzaamst en minst bezwaarlijk waren clysmata met pilocarpine. De gemiddelde dosis is 8 mgr. Tot 30 mgr. kan zoo worden gegeven.

BRUNO GUARALDI, *Considerazioni sulle perforazioni da ulcera gastrica eduodenale.* — Er wordt gewezen op een voor de differentieel diagnostiek gewichtig symptoom bij perforatie van maag- of duodenumulcus n.l. op een pijnlijke contractuur van het diaphragma, waarbij de pijn met de ademhaling op en neer gaat.

VITTORIO CANTALAMESSA, *Ancora an proposito di un caso di tabe con crisi gastriche ed ematemesi.* — Een geval van tabes met maagcrises en bloedbraken.

Il Policlinico. 1930. No. 23.

O. CANTELMO. *Ileo paralitico con ulcere ileo-coliche.* — Beschrijving van een geval van paralytischen ileus tengevolge van zweren daar ter plaatse. Operatie gaf genezing.

PETRO ADREANI. *Contributo alla conoscenza del trattamento dell'ulcera gastrica col metodo SCHIASSI.* — Beschrijving van een geval van maagulcus, genezen volgens de methode van SCHIASSI, die bestaat in het maken van een discontinuïteit van den N. vagus en sympathicus.

EMILIO PITTARELLI. *Sopra una nuova reazione del glucosio atta a svelarne minime quantità negli umori dell'organismo.* — Een nieuwe wijze om zeer kleine hoeveelheden glyucose aan te toonen berust op het volgende: Wanneer men een oplossing van glyucose alcalisch maakt met alcalihydraten en dan verwarmt met phenylhydrazine dan ontstaat een mierenzuurphenylhydrazon. Wanneer men dan daaraan toevoegt paramidophenol en het met lucht schudt, dan ontstaat een helder roode kleur.

PIETRO FRASSINETTI. *Di un nuovo apparecchio per la trasfusione del sangue.* — Beschrijving van een nieuw toestel voor bloedtransfusie, dat volgens den schr. belangrijke voordeelen biedt boven andere.

Il Policlinico 1930, No. 24.

ANTONIO DI NATALE. *Comportamento della sostanze riducenti volatili del sangue dei diabetici e loro rapporti con la glicemia, la glicosuria en l'acetonuria.* — De vluchtige reduceerende zelfstandigheid van het bloed van diabetici, waarover in dit artikel wordt gesproken, zijn: diaceetzuur, β -oxyboterzuur en aceton, en aethylalcohol. Die stoffen komen in het bloed van de diabetici in grootere hoeveelheden voor dan normaal. Normaal schommelen zij tusschen 0.011 per duizend en 0.070 per duizend. Bij een van de onderzochte gevallen waren die cijfers 0.092 per duizend en 0.531 per duizend. Er was in dit geval geen rechtstreeksch verband aan te toonen tusschen die stoffen en de glycaemie en glycosurie. Er werd geen aceton gevonden. Bij zes andere gevallen, waarin het suikergehalte zelfs tot 66 per duizend ging, waren de hoeveelheden reduceerende stoffen van de urine minder groot dan in het eerste met veel minder suiker in de urine. Verder bleek in die zes gevallen dat de aanwezigheid van aceton geen invloed had op de andere stoffen. In drie andere gevallen bestond er een rechtstreeksch verband.

PIETRO TIMPANO. *La leishmaniosi interna negli adulti in Italia.* — De leishmaniose treft in Italië ook volwassen personen. Er is geen reden om verschil aan te nemen tusschen leishmania DONOVAN en l. infantum. Kinderen verdragen beter therapeutische dosis antimoonzouten dan volwassenen. Zij werken er trouwens ook beter.

I. GAZZOTTI. *Costa cervicale determinante neurite del frenico destro.* — Halsrib, die een neuritis veroorzaakte van den N. phrenicus dextr.

E. GAGLIO. *Un caso di placenta previa complicata con inerzia uterina post partum.* — Hevige nabloeding na een partus, waarbij placenta praevia aanwezig was. De bloeding was tenslotte slechts te stelpen door vaginale hysterectomie.

W. A. A. VAN BINSBERGEN.

The Lancet, No. 5575, 5 Juli 1930.

JOHN COWAN. *The fibroses of the heart.* — De voornaamste processen, die tot fibrosis aanleiding geven, zijn infectieus-toxische myocarditis, ischaemie met of zonder necrose en lues. De verschijnselen van myocarditis en van diffuse ischaemie zijn vaag; alleen indien geleidingsstoornissen voorkomen, is de diagnose zeker. De ischaemie gaat veelal met angineuse klachten samen; het ziektebeeld der coronairvat-afsluiting is min of meer typisch. Bij zeker bestaande fibrosis is het ventrikel-complex van het electrocardiogram bij meer dan de helft tamelijk kenmerkend veranderd. De prognose is zeer uiteenlopend; voor het herstel van de circulatie in de spier is wekenlange rust bevorderlijk.

F. DICKENS and F. SIMER. *The metabolism of tumours.* — Door meting van het ademhalige-quotiënt van weefselcultures konden de schrijvers vaststellen, dat bij normale weefsels sterke melkzuurproductie alleen wordt gevonden, indien zij voornamelijk koolhydraten oxydeeren (bijv. embryo-weefsel), doch niet bij laag ademhalingsquotiënt (bijv. lever). Gezwollen daarentegen produceeren veel melkzuur ondanks laag R. Q. en missen blijkbaar het vermogen tot oxydatie van koolhydra-

ten. Door toevoeging van melkzuur aan de cultuur wordt het R. Q. van normale weefsels verhoogd, van gezwellen niet; pyrodruivenzuur blijkt door beide te kunnen worden verwerkt. Het defect in de koolhydraatverbranding bij gezwellen is dus gelegen in het begin van de aerobe phase (van methylglyoxaal tot pyrodruivenzuur).

H. H. GREENWOOD. *Removal of non-malignant tumours of the breast.* — Bij de z. g. mastitis chronica met of zonder cysten, die eigenlijk een epitheel-hyperplasie is, wordt de verminkende amputatie ontraden en een sparende operatie met behoud van de tepel aanbevolen. Beschrijving der techniek. De uitkomsten zijn goed, mits de geheele klier wordt verwijderd.

HUGH CAIRNS and J. F. FULTON. *The action of radon on the spinal cord.* — De schadelijke dosis voor het centrale zenuwstelsel werd bepaald bij katten en apen in verband met radon-behandeling van hersengezwellen. De hoogste dosis, waarna bij aanwending buiten de dura geen verlamming volgde was, voor de kat 4, voor de aap 12 millicurie.

DAVID LEVI. *Relative value of various solutions for sclerosis of varicose veins.* — Glycose geeft het meeste gevaar voor embolie; salicylaat en kinine zijn zeer actief, doch vaak te sterk irriteerend, ook zonder technische fouten; dit bezwaar mist natrium-morrhuaat. Bij vermijden van contra-indicaties (phlebitis, thrombose in anamnese) is de methode veilig.

MAITLAND RADFORD and J. A. ROLLESTON. *Glandular fever simulating typhus.* — Twee gevallen in één gezin, klinisch zeer op vlektyphus gelijkend, blijken op grond van sterke lymphocytose en later verschijnende algemeene klierzwellen op febris glandularis te berusten. De WASSERMANN reactie werd tijdens de ziekte positief.

C. P. SYMONDS. *Retrobulbar neuritis and disseminated sclerosis.* — Retrobulbaire neuritis, vaak met voorbijgaande blindheid, kwam bij 28 pCt. der multiple scleroselijders in de anamnese voor, en ging bij de helft hiervan aan alle verschijnselen vooraf, vaak vele jaren.

The Lancet, No. 5576, 12 Juli 1930.

E. B. VERNEY. *The reserve forces of the kidney.* — Het vermogen van de nier om een vele malen grootere functie uit te oefenen berust enerzijds op een „structureele reserve”, doordat steeds een deel van de glomeruli in rust is, terwijl een ander deel werkt, hetgeen bij de kikvorsch is aangetoond, en door het gedrag van de urinesecretie ook bij de zoogdieren waarschijnlijk wordt gemaakt. Buiten werking stellen van een deel van een nier door afbinden van een tak der nier-arterie laat de totale productie en de urine-samenstelling van die nier ongestoord. Wordt echter te veel nierweefsel buiten werking gesteld, dan gaat de samenstelling der urine veranderen in de richting van die van het bloedplasma, hetgeen een teken is van tekortschieten van de nier-elementen, en ook wordt waargenomen bij verhooging van den bloeddruk en bij slechten voedingstoestand van het nierparenchym. Voor deze vermeerderde functie van elk nierelement op zichzelf wordt de „functioneele reserve” van de nierelementen gemobiliseerd; dit kan aanvankelijk geschieden zonder verandering van urine-samenstelling, doch boven een bepaalde grens niet meer. De nauwe samenhang tusschen de vaat-innervatie van de nieren en die van de bloeddrukregeling wijst op een verband tusschen bloeddruk en regeling der nierfunctie.

C. I. SCHIFF and W. RUSSELL BRAIN. *Acute meningo-encephalitis associated with herpes zoster.* — Dodelijke encephalo-myelitis ontstaan in het beloop van herpes zoster en begeleid door verspreide blaasjes op de rest van het lichaam. Bij een huisgenoot ontstonden heftige varicellen. Het lumbale vocht vertoonde complementbinding met serum van herstelde zoster-lijders. Verschillende factoren, ook bij de gevallen uit de literatuur, pleiten voor de verwekking van de centrale verschijnselen door het herpes virus zelve.

GUSTAV MAURER. *Surgical treatment of adhesions interfering with artificial pneumothorax.* — Wegens het gevaar van doorsnijding van longweefsel, dat zich in de vergroeiingen voortzet, moeten deze niet worden doorgebrand, doch van den thoraxwand losgepraepareerd. Hiertoe wordt eerst door diathermie een dun laagje gecoagu-

leerd, en daarna, met denzelfden draad, met galvanocaustiekstroom het gecoaguleerde weefsel doorgebrand. De thoracoscoop gaat door een andere troicart. Op 130 gevallen kwamen op deze wijze slechts één empyeem voor.

F. G. CHANDLER. *Thoracoscopy and internal pneumolysis*. — Technische aanvullingen voor de toepassing van de in *The Lancet* van 1 Februari jl. beschreven methode.

W. H. C. ROMANIS. *A case of carcinoma of the breast*. — Na behandeling van een inoperabel gezwel met radiumnaalden ontstaat in elke insteekopening in de huid een gezwelknobbeltje.

C. A. J. QUANT. *The prevention of thrombosis*. — De grootere veelvuldigheid van thrombose aan de linkerzijde pleit, in verband met de anatomische verhoudingen van de aderen, voor het ontstaan door stasis, en voor de doelmatigheid van vroegtijdig bewegen na operatie.

LINDSEY W. BATTEN. „*Mastoid dyspepsia*” in a child. — Ernstige dyspepsie, die prompt genas na drainage der etterige mastoïditis, die nagenoeg geen plaatselijke verschijnselen had gegeven.

R. STRÖM-OLSEN. *Congenital syphilis with syphilitic meningitis*. — Snel verloopende juveniele paralyse met exsudatieve meningitis als eind-toestand.

J. PINKHOF.

Klinische Wochenschrift, 1930. No. 27.

E. A. SPIEGEL. *Der zentrale Aufbau des vegetativen Nervensystems*. — Beschouwing.

L. T. POULSSON. *Ueber Hypophysenhinterlappen und Wasserausscheidung*. — De hoeveelheid filtraat door de glomeruli der nieren is zeer groot n.l. ongeveer 150 cM³ per minuut en schommelt tusschen enge grenzen en blijft ook onveranderd na inspuiting van pituitrine. De verhoogde waterresorptie in de tubuli is de oorzaak der pituitrinanti-diurese.

A. SCHEUNERT. *Zum Vitamin-A-Gehalt der Margarine*. — In plantenmargarine kon geen vitamine A worden aangetoond, wel in geringe hoeveelheid in uit dierlijke vetten bereide margarine.

B. und J. GOLDBERGER. *Beitrage zur Wirkung der Zuckerezufuhr des Insulins auf den Wasserhaushalt des Diabetikers*. — Er bestaat een zekere samenhang tusschen de werking van insuline op de waterhuishouding en op de suikerassimilatie.

FR. KISCH. *Zur Frühdiagnose der Kreislaufinsuffizienz*. — In de bepaling van het „Amplitudenfrequenzprodukt” waarbij veranderingen in het minutenvolumen van het hart betrokken zijn, meent schrijver een nieuwe methode te hebben om lichte insufficiëntie van den bloedsomloop vast te stellen.

J. STEINFELD. *Nachweis spezifischer Antikörper bei Metalues, eine Grundlage für neue Wege in der Spätsyphilistherapie. Endolumbale Lipoidbehandlung*. — Het is gelukt door intralumbale inspuiting van lipoiden de homologe lipoidantilichamen, uit de ruggemergsvloeistof te doen verdwijnen. Clinisch verbeterden de patiënten door deze behandeling.

L. DÜNNER und F. KRONENBERGER. *Ueber den Einfluss des Phlorrhizins auf die Magensecretion*. — Phloridzine doet het vrije zoutzuur en de totale zuurwaarden in de maag vermeerderen.

O. KESTNER. *Ausschliessliche Ernährung des Menschen mit Fleisch*. — Polemiek. *Kurze wissenschaftliche Mitteilungen*.

F. BASCH. *Der Einfluss der Temperatur getrunkenen Flüssigkeiten auf die Verweildauer im Magen und die Ausscheidung durch die Niere*.

FR. BUSCHKE. *Tödliche Uraemie ohne Harn- und Nierenbefund*. — Casuïstiek.

O. PANKOW. *Der Einfluss von Schwangerschaft und Geburt auf das Kind*. — Voor de practijk.

J. VAN TILBURG.